

LEGYÉL TE IS KÖLYÖKOLVASÓ! – 2017-2018

Berg Judit: Lengemesék IV. – A Nádtenger télen

1. KEZDŐDIK A MESE

Állítsátok össze a felsorolt szavakból *A Nádtenger télen* c. könyv néhány fejezetkezdő mondatát! Megoldási lapotokra csak a fejezetek sorszámát és a kifejezések közt megbújó egy-egy kakukktójást kell lejegyeznetek.

a)	a – alatt – álmosan – dunyha – Füttyös – lustán – nyújtózkodott – pöttyös – Vilkó
b)	a – Nagyapó – eljusson – házához – hogy – kellett – keresztülverekednie – libabőrös – magát – nádason – sűrű – Vilkónak
c)	a – a – barátok – Csobogó-tavi – és – Gizda – harácsvezér – jó – kapitánya – lettek – már –ősszel – patkányok – Pumpedli – veszett
d)	a – a – borító – felkelő – fénye – gyenge – járt – jégrétegen – másnap – mohalepte – nap – táncot – tavat – vékony
e)	a – alig – amikor – бүдös – hallottak – lábdobogást – lengék – még – őrködő – pitymallott – tölgyfákon
f)	és – kelt – korán – Lile – másnap – reggel – tüszögve – Vilkó
g)	a – csütörtökön – elmenekült – faluból – harácscsaládokat – könnyű – megtalálni – volt

2. KI MONDTA?

A táblázatban *A Nádtenger télen* c. történet mondatai szerepelnek. A kódok segítségével fejtsetek meg az idézeteket!

Találjátok ki, melyik mondat melyik szereplőhöz tartozik!

	A	B	C	D	E
1	A	AKAROK	AKIN	ÁLLTOK	ALUDJATOK
2	AZ	BAJTÓL	BARNA	ÉLELEM	ELJÖTTÖK
3	ELLENSÉGGEL	ÉN	ÉS	FÁZTAM	FEDÉL
4	FEL	FIGYELJ	HA	HAJAD	HARCBA
5	HÁTAMRA	HISZEN	HOGY	IDE	INDULTAM
6	IS	ITT	KABÁT	KELL	KETTEN
7	KEZÉT	LÁTOD	LENGÉKKEL	LEVELE- ZÉSBEN	MEGÁ- GYAZOK
8	MEGFÁZTÁL	MÉGIS	MEGÓVTOK	MELLETT	MERT
9	MICSODA	MINDEN	MINKET	NÁLUNK	NEKED
10	NÉLKÜL	NEM	NÉPEMNEK	OTTHON	POGIN
11	PUMPIKÁM	SEGÍTENI	SEGÍTETTEK	SZÁLLNI	SZEREK
12	TÁBORTÚZ	TEGNAP	TEGYE	TI	TÓBAN
13	TUDTAM	TÚZ	TÜZELŐÉRT	ÜLHETTEK	VILKÓ

A mondatok:

a)	D5+B4,+A11,+A1+C10+E3+D6+C3+D2!
b)	B3+B10+B1+A1+C7+E4+D11.
c)	C12+A4+A1+A7,+C1+C11+A1+E11.
d)	E1+D9! E7+B6+A1+B13+D8!
e)	B7+E13,+B8+A8+B12+C6+A10!
f)	A13+B3,+C5+E2! D12+E6+B9+B2+C8+C9!
g)	A9? D12+D7+D1+A2+A3?
h)	B5+E9+C2+A1+D4!
i)	C13+E5,+E8+D3+E10!
j)	A2+B3+A5+A6+D13+C4+E10+D6+B11!

2. LENGEVÁR TÉLEN

„Minden csupa fehér, szürke, / Jéggé dermedt a tó tükre” – mindez Lengevár, a világ legérdekesebb városa. Idézzétek fel a nádtengeri tél eseményeit, majd válaszoljatok az irodalmi totó kérdéseire!

1. Hol található a Nádtenger?

1. a Tocsogó ér mentén	2. a Locsogó-tó partján	x	a Békavári patak mentén
------------------------	-------------------------	---	-------------------------

2. Melyik állítás igaz a lengékre?

1. a Nádtenger őrei	2. a Nádtenger ellenségei	x	a harácsok barátai
---------------------	---------------------------	---	--------------------

3. Ki a lengeőrség vezetője?

1. Kövi Fodorka	2. Kócsag Kornél	x	Rence Ervin
-----------------	------------------	---	-------------

4. Milyen élőlény Sziszi?

1. kék cinege	2. veréb	x	nádirigó
---------------	----------	---	----------

5. Hogy hívták a Csobogó-tavi patkányok kapitányát?

1. Gizda	2. Rizsa	x	Kalóz
----------	----------	---	-------

6. Milyen állatok segítettek a lengéknek a patkánytámadáskor?

1. rókák	2. vaddisznók	x	borzok
----------	---------------	---	--------

7. Ki értesítette a lengéket a patkánytámadás megindulásáról?

1. Danka Jani	2. Bütyök	x	Pogi
---------------	-----------	---	------

8. Ki Bogi testvére?

1. Alba	2. Füge	x	Nátri
---------	---------	---	-------

9. A lengegyerek hógolyó-csatájában kit ejtett fogságba Füttyös Vilkó csapata?

1.	Mocsári Mikit	2.	Tőzeg Tomit	x	Rence Robit
----	---------------	----	-------------	---	-------------

10. Kit vitt el először a harácsokhoz Sziszi?

1.	Borzas Füzit	2.	Füttyös Vilkót	x	Lilét
----	--------------	----	----------------	---	-------

11. Mit javasolt Lile Tokánynak derékfájásra?

1.	útifűszirupot	2.	fűzfakéregfürdőt	x	kövirózsacseppeket
----	---------------	----	------------------	---	--------------------

12. Milyen ajándékot küldött Vilkó Poginak?

1.	fecsketollat	2.	sulyomlisztet	x	nádsípot
----	--------------	----	---------------	---	----------

13. Milyen jelmezt öltöttek magukra farsangkor a harácsok?

1.	fecskejelmezbe bújtak	2.	hattyúnak öltöztek	x	récék lettek
----	-----------------------	----	--------------------	---	--------------

+ 1 Ki vette észre, hogy Füttyös Vilkó haja be barnult?

1.	Lile	2.	Pogi	x	Tokány
----	------	----	------	---	--------

4. MONDATVÁLOGATÓ

Az alábbi idézetek a téli lengeéletet bemutató könyv három fejezetében olvashatók. Állapítsátok meg, hogy melyik mondat melyik részből érkezett!

1.	Bütyök, az őz száguldott le a domboldalon olyan nagy sebességgel, ami egy síverseny győztesének is dicsőségére vált volna.
2.	A bokrok tövében kis, kerek tappancsok és karmos lábujjak nyoma rajzolódott ki a hóban.
3.	A jégen képtelenség volt nekirugaszkodni, így Gizdáék nem tudták átugrani a lángokat, bár valószínűleg nem is merték volna.
4.	A keményre gyúrt hógolyók fájdalmasan koppantak a támadók orrán, fülén, hátán.
5.	A lábnyomok a tópart felől érkeztek és a dombtető felé vezettek, közel a bokrokhoz, hogy a nyomok gazdája lehetőleg észrevétlenül haladhasson.
6.	A patkányok nesztelenül közeledtek, nem is gyanították, hogy a Nádtenger éber őrei lesben állnak.
7.	A száraz nád azonnal lángra kapott, a tűz gyorsan terjedt, így néhány perc elteltével sűrű füst és lobogó lángok állták a patkányok útját.
8.	A túlparton Vilkó megköszönte a kacsáknak a fuvart, és megindult felfelé a domboldalon az első tölgyfa felé, ahová ősszel az őrbódét építették.
9.	Ahogy nádlevélről nádlevélre ugrott, a nádszálak megrebbentek, és a bugákon megült hó mind alászállt, így a száguldó lengEFIÚ útját porzó hóesés kísérte egészen a kis házig.
10.	Az öreg lenge búcsúzóul két sulyomcipőt nyomott a kezébe, hogy legyen miből falatozniuk szánkózás közben.
11.	Elbúcsúztak Tokánytól, aki századszor is megköszönte a segítséget, aztán eldugták a szánkót egy fa gyökerei közé, és futva nekivágtak a nádtengernek.

12.	Lile álmosan dörzsölte a szemét, de Vilkó már a kezébe is nyomta a forró csalánteát.
13.	Lile kulacsában maradt még egy kis tea, azt igazságosan elosztották.
14.	Néhányan az első ijedelemtől rögtön megfutamodtak, mások keservesen vinnnyogva iramodtak a part felé.
15.	Reggeli közben Vilkó többször is nagyot tüszentett, aztán rázni kezdte a hideg.
16.	Rence Ervin torkából időnként fenyegető hörgés szakadt fel, miközben nemegyszer elismerés csillant a szemében.
17.	Sietve magukra kapták a kabátjukat, elbúcsúztak az éppen csak ébredező családtól és útra keltek.
18.	Útközben elmajszolták a sulyomcipókat, és elégedetten, teli hassal kapaszkodtak fölfelé.
18.	Végül Gizdának és társainak sikerült visszakapaszkodniuk a szilárd jégre, de egyikük sem úszta meg ép bőrrel a kalandot.
20.	Vilkó és Lile érkezésére összesereglettek a lengék, az anyukák sírva szorították magukhoz elveszettnek hitt gyereküket, Danka Jani apukája pedig intézkedett, hogy meggyűjtsák a nagy fűzfa csúcsán elhelyezett fáklyát.
21.	Vilkó felsóhajtott, majd döbbsenten látta, hogy a kihűlt szobában még a lehelete is látszik!

5. EMLÉKEZETPRÓBA

Alkossatok hatbetűs kifejezéseket a megadott félszavak felhasználásával! Ha ügyesek vagytok, a számozott betűk értelmes kifejezéseket adnak megfejtésül. Az olvasottak alapján fűzzetek ezekhez rövid magyarázatot!

D	O	M		1	2	H	E	G	10	11	12
F	Á	K	3	4		Í	R	Ó		13	14
G	R	A	5	6		P	I	L		15	16
G	Y	Ö		7		R	E	K		17	18
H	A	L		8	9	S	Z	Ü	19	20	

A szavak vége:

Á	S	Z	E	D	Ű	F	I	T	G	É	P
I	N	Ó	L	Á	M	L	Y	A	N	G	Y
Ó	T	A	R	K	E						

A magyarázatra váró kifejezések:

a)	5	12	9	5	16	–	13	19	11	10	18	19	10	1	11
b)	20	13	19	10	7	14	6	8	20	2	15	16			
c)	1	17	11	18	17	7	3	4	16						

6. MESÉLŐ KÉPEK

Berg Judit könyvének illusztrációit Timkó Bíbor készítette. Állítsatok össze a részecskékből hét képet, majd találjátok ki, melyik ábrához melyik idézet tartozik! (Megoldásként csak az összetartozó betű-számkombinációkat jegyezzétek le!)

1. 2. 3. 4. 5. 6.

7. 8. 9. 10. 11. 12.

13. 14. 15. 16. 17. 18.

19. 20. 21. 22. 23. 24.

25. 26. 27. 28.

Az idézetek:

A	Ezután mesélt Nagyapónak az első óról, a hófehérbe fordult téli világról és a nagy hógolyócsatáról, amit remélhetőleg folytathatnak majd délután.
B	A pocakos apuka magához ölelte a reszkető kislányt, de addigra már Pogi édesanyja is odaszaladt, és kétségbeesve dörzsölgette a jéghideg gyereket, miközben hangosan sopánkodott.
C	Így történt, hogy miközben Vilkó az ágyat nyomta, Lile hosszasan elbeszélgetett a lengék jószágos, bölcs, de szigorú királyával.
D	A kis szobában feküdt Pogi, piros arca a láztól még jobban kivörösödött. Anyukája mellette bóbiskolt az ágy szélén. Lile jöttére felriadt, és zavartan dörzsölgetni kezdte a szemét.
E	A harácsvezér kelleetlenül ültette le hivatlan vendégét a hokedlire. Jobban örült volna, ha Gizda reggeli után érkezik, mert így kénytelen volt szűkös készletéből őt is megkínálni.
F	Gizda távozása után a harácsvezér kihirdette, hogy falugyűlést tart délben, a piactéren. A hírnöknek azt is elárulta, hogy néhány nap múlva nagy ételosztásra számíthat a nép.
G	Lile ült a vezérkan hátán, vékony hangjával irányította a gyorsvonatként száguldó disznókat. A vaddisznók agyara és vaskos lábai halálra rémítették a patkányokat.

7. KÉPES MESE

Talán hallottatok arról, hogy Andersen, a híres dán meseíró nagyon értett a papírkivágások készítéséhez is. Lássuk, ti milyen ügyesen kezelitek az ollót! Válasszatok egy részletet a könyvből, s készíttetek ahhoz papírkivágással illusztrációt! *(Az elkészült munkát ragasszátok fel egy A/4 méretű lapra, amelynek hátuljára írjátok fel alkotásotok címét!)*

Megfejtéseiteket a megoldólapon **2018. április 28-ig** várjuk a következő címre:

Katona József Könyvtár – „Kölyökolvasó”
6000 Kecskemét, Piaristák tere 8.